

В И Л Е Н С К І Й В Ъ С Т Н И К Ъ

О Ф Ф И Ц И А Л Ъ Н А Я

№

Г А З Е Т А .

28.

K U R Y E R W I L E Ń S K I .

G A Z E T A U R Z E D O W A .

В и л ь н а . П Я Т Н И Ц А , 6 - г о А п р ѣ л я — 1 8 4 5 — W i l n o . P I A T E K , 6 - g o K w i e t n i a .

В Н У Т Р Е Н Н Я Я И З В Ъ С Т И Я .

С а н к т - п е т е р б у р г ъ , 1 А п р ѣ л я .

В ы с о ч а й ш и й Р е с к р и п т ъ ,

з а с о б с т в е н н о р у ч н ы м ѡ К л е в е л и ч е с т в а Г о с у д а р и н и И м п е р а т р и ц ы п о д п и с а н и е м ѡ , д а н н ы й н а и м я П р е д с ѣ д а т е л ь н и ц ы В ы с о ч а й ш е у т в е р ж д е н н о г о М о с к о в с к о г о Б л а г о т в о р и т е л ь н о г о О б щ е с т в а 1 8 3 7 г о д а , О . И Т и л ь о з и н н ы й .

О л ь г а Н и к о л а е в н а ! П р е д с т а в л е н н ы й М н ѣ о т ч е т ъ М о с к о в с к о г о Б л а г о т в о р и т е л ь н о г о О б щ е с т в а 1 8 3 7 г о д а , с в и д ѣ т е л ь с т в у о п о с т о я н н ы х у с п ѣ х а х е г о д ѣ й с т в и й , о з н а м е н о в а н н ы х в ѣ п р о ш л о м 1 8 4 4 г о д у у ч р е ж д е н и е м 1 2 й Ч а с т н о й Ш к о л ы и п р и р а щ е н и е м ѡ с п о с о б о в ѡ д л я в ы щ а г о б л а г о т в о р е н и я , д о с т а в и л ѡ М н ѣ и с т и н н о е у д о в о л ь с т в и е . В м ѣ с я ц у С е н т я б р я в п р и я т н у ю о б я з а н н о с т ь и з ь я в и т ь в а м ѡ С о в ѣ т у О б щ е с т в а с о в е р ш е н н у ю М о ю п р и з н а т е л ь н о с т ь з а т р у д ы и п о п е ч е н и я , п о с в я щ а е м ы в а м и е g o б л а г о с о с т о я н и ю , и п р о ш у в а с ь у д о с т о в ѣ р и т ь в ѡ о с о б е н н о м М о е м б л а г о в о л е н и ю в е щ ь в а ш а я х д о с т о й н ы х с о т р у д н и ц ь и с o t р у д н и к о в ѡ в Б о г о у г о д н о м п о д в и г ѣ п р и з р ѣ в и я с и р о т ь и д ѣ т е й б ѣ д н ы х с о с л о в и й , л и ш е н н ы х с п о с о б о в ѡ д а т ь и м ѡ с о о б р а з н о е с о с т о я н и ю и х в о с п и т а н и ю . — В п р о ч е м ѡ п р е б ы в а ю в а м ѡ в с e г д а д о б р о ж е л а т е л ь н о ю .

А Л Е К С А Н Д Р А .

С . П е т е р б у р г ъ ,

1 0 - г о М а р т а 1 8 4 5 г о д а .

В с л ѣ д с т в и е у с л о в и й , з а к л ю ч е н н ы х 1 9 И ю л я (1 Л и п ц а) 1 8 4 3 г о д а , м е ж д у Е g o И м п е р а т о р с к и м В е л и ч е с т в о м ѡ и Е g o В е л и ч е с т в о м ѡ К о р о л е м ѡ П р у с с к и м ѡ П о ч т о в о м ѡ п а р о х о д с т в ѣ м е ж д у К р о н ш т а д т о м ѡ и С т е т т и н о м ѡ , Р о с с и й с к о е и П р у с с к о е П р а в и т е л ь с т в о з а к а з а л и в ѡ А н г л и ю п o o d н о м у ж е л ѣ з н о м у п а р о х о д у - ф р e g a т у , н а к o т о р ы х ѡ , с ѣ o t k р ы т и я н а в и г а ц и и 1 8 4 5 , б у д у т ѡ п е р e в o з и т ь с я м е ж д у с и м и д в у м я г о р о д а м и , п а с с а ж и р ы . п и с ь м а , п о с ы л к и , д е н ь г и в ѡ м о н е т ь , т о в а р ы и п р o ч и е п р e д м е т ы . Е g o И м п e r a t o p c k o e В e л и ч e c t в o В ы с o ч а й ш e с o и з в o д и л ѡ d a t ь Р o c c i й c k o м у п o ч т o в о м у п a p o x o д у и м я В л a d и м и р ѡ , п o в e л ь в ѡ и м ѣ т ь н a o n o м ф л a g e С . П e t e p b u r g c k и х ѡ и К р o n s t a d t c k и х ѡ t p a n c п o р т н ы х ѡ с у д о в ѡ , с ѣ п р и б a в л e н и e м ѡ в п p a в o м ѡ y г л ь в e р х н e й ч a c т и и з o б р a ж e н и я ж e л т o ю k p a c k o ю п o ч т o в a г o p o ж k a , n a н o c y ж e п a p o x o d a y c t p o и т ь ф и г y p y P o c c i й c k o г o д в y г л a в a г o o p л a .

W I A D O M O Ś C I K R A J O W E .

St . P e t e r s b u r g , 1 g o K w i e t n i a .

N A J W Y Ź S Z Y R E S K R Y P T ,

z w ł a s n o r e c z n ы m J e j C e s a r s k i e j M o ś c i p o d p i s e m , d o P r e z y d e n t k i N a j w y Ź e j u t w i e r d z o n e g o M o s k i e w s k i e g o T o w a r z y s t w a D o b r o c z y n n o ś c i 1 8 3 7 r o k u , O . N .

O l g o N i k o ł a j e w n o ! Z ł o Ź o n e m n i e s p r a w o z d a n i e M o s k i e w s k i e g o T o w a r z y s t w a D o b r o c z y n n o ś c i 1 8 3 7 r o k u , Ź w i a d e c z a c o c i a g ł ы x p o s t ę p a c h e g o , o z n a c z o n ы x w z e s ł ы m 1 8 4 4 r o k u z a ł o Ź e n i e m 1 2 t ę j P r y w a t n e j S z k o ł y i p o w i ę k s z e n i e m z a s o b o w ѡ n a d o b r o c z y n n e u c z y n k i , s p r a w i ł o M i p r a w d z i w e z a d o w o l e n i e . P o c z y t u j e S o b i e z a p r z y j e m n ы o b o w i a z e k o ś w i a d e c z y ć W a m i R a d z i e T o w a r z y s t w a z u p e ł n ą M o j ę w d z i ę c z n o ś ć z a p r a c e i g o r l i w o ś ć , z j a k ą s i ę p o ś w i ę c a c i e d l a e g o d o b r a , i p r o s z ę z a p e w n i ć o s z e g o ł ę n e j M o j e j p r z y c h y l n o ś c i w s z y s t k i e w a s z e d o s t o j n e w s p o ł p r a c o w n i c e i w s p o ł p r a c o w n i k o w ѡ w D o b r o c z y n n e m d z i e l e o p a t r y w a n i a s i e r o t i d z i e c i u b o g i c h r o d z i c i o w ѡ , p o z b a w i o n ы x m o Ź n o ś c i d a n i a i m o d p o w i e d n e g o s t a n o w i i c h w y c h o w a n i a . — Z r e s z t ą z o s t a j ę k u w a m n a z a w s z ę Ź y c z l i w ą .

A L E X A N D R A .

St . P e t e r s b u r g ,

1 0 - g o M a r c a 1 8 4 5 r o k u .

W s k u t k u u k ł a d o w ѡ , z a w a r t ы x d 1 9 C z e r w e c a (1 L i p c a) 1 8 4 3 r . p o m i ę d z y J e g o C e s a r s k ą M o ś c i ą a J e g o K r o ł e w s k ą M o ś c i ą K r o ł e m P r u s s k i m , w z g ł e d e m p o c z t o w e j Ź e g ł u g i p a r o w e j , m i ę d z y K r o n s t a d e m i S z e c z e n i e m , R z ą d y R o s s y j s k i i P r u s s k i z a m o w i ł y w A n g l i i p o j e d n e j Ź e l a z n e j f r e g a c i e p a r o w e j , n a k t o r ы c h , o d r o z p o c z ę c i a Ź e g ł u g i w r . 1 8 4 5 , p r z e w o z i ć b ę d ą m i ę d z y w y Ź - p o m i e n i o n e m i d w o m a m i a s t a m i , p a s s a Ź e r o w ѡ , l i s t y , p o s ы l k i , p i e n i ą d z e w m o n e c i e , t o w a r ы i i n n e p r e d m i o t y . J e g o C e s a r s k a M o ś ć N a j w y Ź e j r a c z ы l n a d a ć p a r o s t a t k o w i p o c z t o w e m u R o s s y j s k i e m u i m i ę W ł o d z i m i ę r z . i r o z k a z a ł n a n i m b a n d e r ы s t a t k o w ѡ t r a n s p o r t o w ы x P e t e r s b u r g s k i c h i K r o n s t a d z k i c h , z d o d a t k i e m w p r a w ы m r o g u c z ę ś c i g o r n e j o d m a l o w a n e j Ź o ł t ą f a r b ą t r ą b k i p o c z t a r s k i e j , a n a p r z o d z i e p a r o s t a t k u u m i e ś c i ć w y o b r a z e n i e R o s s y j s k i e g o d w u g ł o w e g o o r ł a .

Необыкновенное наводнение рѣки Виленки, превосходящее почти всѣ случившіяся у насъ дондѣ, причинило въ нашемъ городѣ много значительныхъ убытковъ. Въ Воскресенье, 4-го Апрѣля, въ 3 часа по полуночи, при порывистомъ вѣтрѣ и ненастной погодѣ, тронулся ледъ. Лдины необыкновенной величины и толщины, доходившей слишкомъ до двухъ аршинъ, несмотря на предварительныя мѣры полиціи и благовременное открытіе находящихся въ городѣ шлюзовъ, заперши русло рѣки, приостановили на время теченіе воды, которая поднявшись до неслыхавной высоты, т. е. до 16-ти футовъ, съ ужасною быстротою выступила изъ береговъ, пролагая себѣ новый путь черезъ прибрежныя дома, изъ коихъ, сквозь ворота и всѣ окна нижнихъ этажей хлынула потоками на прилежащія улицы, наполняя оныя льдомъ и остатками деревянныхъ зданій, сорванныхъ выше города. Ничто не могло противостать истребительному стремленію разъяренныхъ волнъ, и ударамъ льда. Три моста: на Поплавахъ, при Монастырѣ Монахинь Бернадикокъ и въ Ботаническомъ Саду, совершенно снесены; четвертый, новый поврежденъ вполонину, и только неуспешною дѣятельностію властей, спасены отъ совершеннаго паденія. Десять каменныхъ домовъ, а въ томъ числѣ и проходная стѣна Монастыря Монахинь Бернадикокъ, находившаяся возлѣ моста, и соединявшая монастырь съ Бернадикскою церковію, рушились; девять деревянныхъ набережныхъ домовъ, 4 мѣльницы, 3 винокурни и 3 бѣлильни совершенно испорчены и шлюзы при нихъ вырваны. Единственно благовременному предостереженію полиціи объ угрожающей опасности должно приписать то, что при столь внезапномъ и ужасномъ наводненіи, всего только 5 человекъ, захваченные водою въ нижнихъ этажахъ, лишились жизни; всѣ прочіе жители спаслись на верхнихъ этажахъ, оставивъ все свое имущество разъяренной стихіи. Такое состояніе воды продолжалось до двухъ часовъ; за симъ, сорвавъ послѣдній мостъ и открывъ свободное теченіе въ Вилію, вода начала также быстро упадать, открывая улицы и дома заваленныя массами льда, огромная величина и толщина коего поражаетъ зрителей. Убытки, по крайней мѣрѣ, до 60.000 руб. сер., не включая въ это число поврежденій внутри домовъ и мостовыхъ. Равно печальныя слѣды опустошенія оставлены симъ наводненіемъ по обѣимъ сторонамъ рѣки выше города, гдѣ между прочимъ, бумажный заводъ Г. Пусловскаго въ Кучкуришкахъ и образцовая мѣльница Г. Девина въ Левишкахъ, потеряли значительныя убытки. Тронувшийся ледъ на Виліи, куски коего были не менѣе толсты и густы, прошелъ однакоже не причинивъ почти никакихъ поврежденій, и хотя высота воды въ обѣихъ рѣкахъ еще довольно значительна, однакоже никакой болѣе, по видимому, не представлять опасности.

Варшава, 5 Апрѣля.

Надвислянскіе жители снова подверглись несчастію. Ледъ на Вислѣ тронулся 2-го Апрѣля. Вода поднявшись до высоты 19 футовъ 3 дюймовъ, (только 1 фут. ниже чѣмъ въ 1839 г.), залила набережныя улицы Варшавы и Праги. Сострадательныя лица немедленно поспѣшили съ доставленіемъ жизненныхъ припасовъ пострадавшимъ отъ наводненія. Къ счастью, такое состояніе продолжалось не болѣе однихъ сутокъ. Третьяго дня, вечеромъ, вода стала убывать, а сегодня глубина ея выше нуля не болѣе 17 фут. 6 дюйм. Сегодняшній спектакль въ большомъ театрѣ данъ будетъ въ пользу пострадавшихъ отъ наводненія. Слышно также, что и другими рѣками причинены значительныя убытки; между прочими рѣки: Езюрна, повредившая вѣсколко тамашній верхній бумажный заводъ, Зельковка, Бзура и Прсна въ Калишѣ дошли до необыкновенной высоты. Всѣ сообщенія прекращены, по причинѣ дурной дороги и снесенныхъ наводненіемъ мостовъ.

Надвычайныя выходы рѣки Виленки, шибше и гвалтовниезшы нѣзъ бытъ въ Липу року зeszłego, przyprawitъ znów miasto nasze o rozliczne szkody. Dnia 1 Kwietnia, o godzinie 3-jej w nocy, podczas burzliwego wiatru i stoty, nastąpiło ruszenie się lodów. Nadzwyczajne massy, i nadzwyczajna grubość kry, dochodząca do dwóch łokci i więcej, pomimo czujnej ostrożności policji i weczesnego zerwania tam, w mieście będących, zaparły koryto rzeki, która wzniósłszy się przez to do niepamiętnej nigdy wysokości 16 stóp, z przerażającą szybkością rozlała się po obu stronach, torując sobie nową drogę przez domy, położone nad brzegiem, z których; ile było bram i okien dolnego piętra, tyła rozmaitemi strumieniami buchała na przyległe ulice, zapętniając je piętrzącami się massami lodu i szczątkami drewnianych budowli, zerwanych powyżej. Nic nie mogło się oprzeć niszczącemu pędowi fali, i ponawianym uderzeniem naciskających mass lodu. Trzy mosty: na Popławach, przy klasztorze PP. Bernardynek, i przed Botanicznym ogrodem, zostały całkowicie zerwane; czwarty, nowy, do połowy zniszczony; i tylko nadzwyczajna czynność władz, zdołała go uchronić od zupełnego upadku. Dzieci się murowanych budowli, a między temi, kurtyarzowa ściana klasztoru PP. Bernardynek, położona tuż obok mostu, a łącząca klasztor z kościołem XX. Bernardynów, runęły; dziewięć drewnianych ponadbrzeżnych domów, 4 młyny, 3 browary i 3 praczkarnie, zostały zniszczone, i wszystkie upusty wyrwane. Wczesnemu ostrzeżeniu przez policję, o groźnym niebezpieczeństwie, przypisać jedynie należy, iż przy tak nagłym i strasznym zalewie, 5 tylko osób, z mieszkańców dolnych pięter, utraciło życie; reszta schroniła się na wyższe piętra, zostawując całe swe mienie na pastwę rozlukanego żywiołu. Stan ten wody trwał przeszło godzinę, poczem, po zerwaniu ostatniego mostu i otwarciu wolnego ujścia do Wilii, również nagle opadać zaczęła, zostawując ulice i domy zawalone massami lodu, których ogrom i grubość przeraża. Szkody zrządzone w samem mieście, szacują przez przybliżenie do 60 000 rubli srebrem, nie licząc w to uszkodzenia wewnątrz domów i bruku na ulicach. Równie smutne ślady zniszczenia zostawiła też powódź po obu brzegach rzeki przed miastem, gdzie między innymi, papiernia Hr. Pusłowskiego w Kuczuryszkach, i francuzki młyn P. Daxima w Leoniškach, znaczne poniosły straty. Ruszenie się lodów na Wilii, lubo niemniej grubych i gęstych, przeszło jednak bez żadnego przypadku; i chociaż wysokość wody w obu rzekach jest jeszcze bardzo znaczna, nie zdaje się już jednak żadnem nadal niebezpieczeństwem zagrażać.

Warszawa, 5 kwietnia.

Nadwisłanie znów dotknięci zostali nieszczęściem. Lody na Wiśle ruszyły d. 2 kwietnia. Woda wezbrawszy do wysokości stóp 19 cali 3 (tylko o 1 stopę niżej jak w roku 1839), zalała nadbrzeżne ulice Warszawy i Praги. Li-tościwe osoby pośpieszyły natychmiast z udzieleniem żywności mieszkańcom, powodzią dotkniętym. Szczęściem, że ten stan trwał tylko całą dobę. Onegdaj już nad wieczorem woda opadać zaczęła, i dziś z rana wysokość jej nad zero, wynosi tylko stóp 17 cali 9. Dzisiejsze widowisko w wielkim teatrze dane będzie na korzyść biednych Nadwisłan. — Słychać także, że już i inne rzeki w kraju stały się przyczyną szkód; a między temi, mała rzeczka Jeziorna, która uszkodziła nieco tamieczną papiernię górną, Uchańska, Zerkówka, Bzura, i Prośna w Kaliszu, których wody wzniósł się do niepamiętnej wysokości. Dla ulęj drogi i zerwania mostów, wstrzymane zostały wszelkie podróże.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 24 Марта.

Первые два тома давно ожидаемаго сочиненія Г. Тьера: „Исторія Консульства и Имперіи“ (*Histoire du Consulat et de l'Empire*), на сихъ, дняхъ вышли въ свѣтъ. Въ продолженіи немногихъ часовъ, первое изданіе, отпечатанное въ числѣ 10,000 экземпляровъ, было разобрано, и сверхъ сего сдѣланъ заказъ издателю на 6,000 экземпляровъ втораго изданія, которое поступило уже въ печать. Сочиненіе сіе, служащее дальнейшимъ продолженіемъ *Исторіи Французской Революціи*, написанной симъ же писателемъ въ 1823 году, начинается съ 18-го Брюмера, на коемъ сія последняя исторія была окончена. Первый томъ состоитъ изъ 4 хъ отдѣленія, которыя суть: Конституція VII года республики, внутреннее управленіе, Ульмъ и Генуя, Маренго. Томъ второй состоитъ изъ 5 отдѣленій: Эліополисъ, Паремпиріе, Гогенлинденъ, Адская машина, Нейтральныя земли. Слѣдующіе 8 томовъ скорѣй выйдутъ въ свѣтъ одинъ за другимъ. Издатель заплатилъ сочинителю за сіе сочиненіе 500,000 Франковъ, посредствомъ коего могъ бы выиграть въдесятеро, если бы въ этомъ не мѣшали брюссельскія перепечатыванія; ибо Исторія Революціи, по последнему исчисленію вышло уже въ свѣтъ въ одномъ Парижѣ 80,000 экземпляровъ, не считая брюссельскихъ перепечатываній, и между тѣмъ на дѣлхъ объявлено о новомъ изданіи, котораго будетъ также состоять изъ 10,000 экземпляровъ. Относительно брюссельскихъ перепечатываній, журналы сообщаютъ, что уже на другой день послѣ выхода въ свѣтъ въ Парижѣ „Исторіи Консульства и Имперіи“, гдѣ всѣ 10 томовъ будутъ стоить 50 Франковъ, въ Брюсселѣ появились выпуски четырехъ изданій, въ нѣсколько листовъ каждый; самое лучшее изъ сихъ изданій, съ картинами, стоитъ 20 фр., а самое последнее, въ небольшомъ форматѣ, не болѣе 5 фр. и 10 сантимовъ.

— При похоронахъ Г. Эттена, долженъ былъ произнести надгробную рѣчь Гр. Моле; но по причинѣ болѣзни, случившейся съ нимъ въ церкви, велѣлъ не просить Г. Вильмена, бывшаго министра народнаго просвѣщенія, чтобы онъ замѣнилъ его. Г. Вильмень на пути къ кладбищу написалъ карандашномъ краткую рѣчь, которая произвела живѣйшее впечатлѣніе. Сему же Г-ну Вильмену будто бы недавно сказали: „Вы отицены, министерство пало!“ — „Еще нѣтъ, — отвѣчалъ бывшій министръ просвѣщенія, — оно еще плаваетъ, но съ камнемъ на шеѣ, и я только ожидаю случая нанести ему весломъ послѣдній ударъ.“ Г. Вильмень дѣйствительно намѣренъ, при первомъ удобномъ случаѣ, произнести рѣчь въ палатѣ перовъ, гдѣ вѣрно произойдетъ любопытное объясненіе, на счетъ того какъ можно воспользоваться случайною болѣзнію котораго либо изъ министровъ, при общихъ министерскихъ переломахъ.

— Письма изъ Гаити сообщаютъ, что президентъ Террье, взявъ во вниманіе, что восточная часть острова отказалась отъ присоединенія, объявилъ уставъ 1813 года уничтоженнымъ, законодательныя палаты республиканскими, и намѣренъ, по примѣру Христофора, коего былъ преданѣйшимъ приверженцемъ, объявить себя Королемъ.

— Изъ отчета Г. Мартена, министра юстиціи и исповѣданій, видно, что въ продолженіе послѣднихъ пяти лѣтъ, узаконено во Франціи 138 религіозныхъ конгрегацій.

— Одна изъ самыхъ значительныхъ фабрикъ мужской обуви въ Парижѣ, на коей ежедневно работаетъ до 1,200 чел., получила заказъ доставить миллионъ паръ башмаковъ и туфель, кои отправлены будутъ въ Китай.

— Во всей странѣ ощутительна суровость зимы. Въ одной изъ газетъ сообщаютъ, что въ Ла-Котъ-Дорскомъ департаментѣ, гдѣ снѣгъ лежитъ глубиною въ три метра, стада голодныхъ волковъ нападаютъ на жителей. Недавно почтовый дилижансъ преслѣдуемъ былъ этими звѣрями, въ числѣ 25, кои однако же не осмѣлились подойти слишкомъ близко, но и не ставали преслѣдовать экипажа до тѣхъ поръ, пока онъ не въѣхалъ въ деревню.

25 Марта.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, по росписанію занятій, слѣдовали пренія по проекту о таможенномъ тарифѣ. Сначала взошелъ на кафедру Г. Готье-де-Рюмильи. Онъ изобразилъ пла-

WIA DOMOSCI ZAGRANICZNE.

Франція.

Парижъ, 24 марта.

Піерwsze два tomy oczekiwanego od tak dawna dzieła P. Thiersa: *Historja Konsulatu i Cesarstwa* (*Histoire du Consulat et de l'Empire*), wyszły w tych dniach na widok publiczny. W przeciągu niewielu godzin, piérwsze wydanie, składające się z 10.000 exemplarzy, rozchwytało zostało, i nadto zamówiono u wydawcy 6.000 exemplarzy drugiego wydania, które już jest pod prasą. Dzieło to, będące dalszym ciągiem *Historji Rewolucyi Francuzkiej*, napisanej przez tegoż autora w roku 1823, zaczyna się od d. 18 Brumair'a, na którym właśnie ostatnia przetrwana została. Tom piérwszy obejmuje 4 rozdziały: Konstytucya VII roku Rzeczypospolitej; Administracya wewnętrzna; Ulm i Genua; Marengo. Tom drugi składa się z 5 rozdziałów: Heliopolis; Zawieszenie broni; Hoehelinden; Machina Piekielna; Kraje Neutralne. Następnie 8 tomów mają wkrótce wychodzić kolejną. Wydawca zapłacił autorowi za to dzieło 500.000 franków, na którym mógłby w dziesięćcioro zarobić, gdyby nie przedruki Brukselskie; *Historji Rewolucyi* albowiem, podług dotychczasowego obliczenia, wydrukowano już w samym Paryżu 80.000 exemplarzy, nie licząc przedruków Brukselskich, a teraz właśnie ogłoszono nowe wydanie, składające się także z 10.000 exemplarzy. Co do przedruków Brukselskich, dzienniki donoszą, że już nazajutrz po wydaniu w Paryżu *Historji Konsulatu i Cesarstwa*, gdzie wszystkie 10 tomów mają konsultować 50 franków, ukazały się w Brukselli piérwsze kilkuarkuszowe sproszyty czterech rozmaitych wydań, z których najlepsze, z rycinami, kosztuje 20 fr., a najgorsze, w małym formacie, tylko 5 fr. i 10 centymów.

— Na pogrzebie P. Etienne, miał mieć mowę nad grobem Hr. Molé; ale zastąpiwszy nagle w kościele, kazał prosić P. Villemain, byłego Ministra oświecenia publicznego, aby go zastąpił. Pan Villemain na drodze do omentarza napisał ołówkiem krótką mowę, która najwyższe sprawiła wrażenie. Do tegoż P. Villemaina miało uleć wno powiedzieć: „No! pomszczony pan jesteś, ministerstwo skończyło!“ „Jeszcze nie,“ odpardı były Minister oświecenia, „pływa ono jeszcze, ale z kamieniem u szyi, a ja czekam, aż mi wiosłem ostatni cios zadam.“ P. Villemain ma istotnie zamiar, zapiećwszą sposobnością, zabrać głos w Izbie Parów, gdzie łatwo zająć mogą ciekawe wyjaśnienia, jak można korzystać z przypadkowej choroby którego Ministra, w razie ogólnych ministerjalnych przesileń.

— Według listów z Hajti, Prezydent Guerrier, z powodu nieprzyłączenia się wschodniej części wyspy, ogłosił ustawę z roku 1813 za zniesioną, Izby prawodawcze za rozwiązane, i zamysła podobno jak Krzysztof, którego był najwierniejszym stronnikiem, kazać się Krolew obwołać.

— Ze sprawozdania P. Martin, Ministra sprawiedliwości i wyznań, okazuje się, że w ostatnich pięciu latach, 138 religijnych kongregacyi zostało we Francyi upoważnionych.

— Jedną z największych fabryk obuwia męzkiego w Paryżu, która ciągle zatrudnia 1,000 do 1,200 robotników, otrzymała polecenie dostarczenia miliona par trzewików i pantofli, które do Chin mają być przesłane.

— Ostrazima daje się czuć jeszcze na wszystkich punktach kraju. Jeden z dzienników donosi, że w departamencie la Côte d'Or, gdzie masy śniegu dochodzą wysokości trzech metrów, gromady zgłodniałych wilków napastują mieszkańców. Niedawno osobowa poczta ścigana była przez 21 tych zwierząt, które jednak nie osmieleły się przystąpić zbyt blisko, lecz też nie pierwej zaprzęstały pogoni, aż gdy dylżans wjechał do wsi na drodze leżącej.

Dnia 25 marca.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby Deputowanych, przypadły z porządku dziennego rozprawy, nad projektem do prawa o taryfie celnej. Naprzód zabral głos P. Gauthier de Rumilly, w którym kreśląc smutny obraz handlu

чевное положение французской торговли; доказывалъ что привозъ постепенно увеличивается, а отпускъ уменьшается, и что въ теченіи послѣдняго пятилѣтія, ввозъ превышаетъ отпускъ 202 милліонами. Далѣе ораторъ жаловался, что для перевозки товаровъ съ каждымъ днемъ все менѣе и менѣе употребляются французскія суда; онъ приписывалъ это привилегіи, кою пользуются англійскіе и американскіе корабли, и порицалъ торговля конвенціи, заключенныя съ Соединенными Штатами, съ Англіею, Бельгіею и Сардиніею, коими предоставлены симъ государствомъ выгоды съ ущербомъ для Франціи. Послъ Г. Рюмилли произнесъ рѣчь Г. Лестибюда, который приписывалъ возрастаніе ввоза и уменьшеніе отпуска недостатку покровительства отечественнымъ продуктамъ и издѣліямъ, и соглашался на предложенныя закономъ измѣненія пошлины, требовалъ однако же введенія болѣе строгой системы покровительства. Г. Друи де Люи рѣшительно возсталъ противъ мнѣнія комиссій, которая предложила сократить срокъ трактата съ Сардиніею, съ 6 лѣтъ до 3, и изъявила желаніе, чтобы на будущее время была прекращена торговая конвенція съ Бельгіею. Ораторъ утверждалъ, что подобное отверженіе договоровъ имѣетъ невыгодное вліяніе на дѣйствія посланниковъ, которые заключали оныя, и требовалъ, чтобы министерство приняло трактата съ Сардиніею признало кабинетнымъ вопросомъ. На всѣ упреки противъ политики въ торговлѣ, министръ торговли Г. Кювонъ-Гриденъ, отвѣчая, объявилъ, сначала основаніе свободы торговли и запретительной системы, а потомъ повѣрилъ мнѣнія статистическими данными объ упадкѣ французской торговли. За симъ возникли пренія между Г. Лавасеромъ и морскимъ министромъ, о состояніи отпуска произведеній на французскихъ судахъ, при чемъ министръ объявилъ, что правительство дѣятельно поддерживаетъ постройку гаваней, въ Севъ-Мало, Нантъ, Гаврѣ и Говфлерѣ, что на берегахъ Средиземнаго моря строятъ также магазины для пользы торговли, и что на индѣйскомъ морѣ между островами Бурбонъ и Вестъ-Индіею, въ самомъ удобномъ для торговли мѣстѣ, основаны будутъ большіе магазины. Этимъ окончилась общія пренія, и разсмотрѣніе статей проекта порознь отложено до слѣдующаго дня.

— Единственнымъ важнымъ политическимъ извѣстіемъ, о которомъ толкуютъ въ здѣшнихъ обществахъ, можетъ считаться скорое и уже несомнительное бракосочетаніе Испанской Королевы Изабеллы съ графомъ Трапани. Сколько бракосочетаніе это будетъ благоприятствовать видамъ Австріи и Пруссіи, мы увидимъ въ послѣдствіи; между тѣмъ, кажется, что черезъ это усилится вліяніе одной только Франціи Англія, какъ бы ни была не согласна на это союзъ, не станетъ однако же сопротивляться оному, и будетъ довольствоваться обезпеченіемъ своихъ торговыхъ дѣлъ въ этой странѣ, гдѣ все болѣе и болѣе располагаетъ въ свою пользу народное мнѣніе.

— На счетъ существованія министерства посятъ самыя разпорѣчивыя толки. Одни утверждаютъ, что Гг. Гизо и Тьеръ сблизились; другіе говорятъ, что г-нъ Гизо, при разстроенномъ здоровьѣ, крайне недоволенъ своимъ положеніемъ. Многие депутаты консервативной партіи, опасаясь, чтобы по распущеніи палаты, не лишиться своихъ мѣстъ при новыхъ выборахъ, намѣрены перейти на сторону партіи противниковъ министерства; по этому друзья г-на Гизо совѣтуютъ ему, чтобы онъ воспользовался первымъ удобнымъ случаемъ и вышелъ изъ министерства.

— Въ одномъ изъ журналовъ утверждаютъ, что министерство не предвидя другаго способа удержаться при кормилѣ правленія, постановило распустить палату; но прежде еще представить проектъ закона относительно перемѣны 5-ти-процентныхъ рентъ, чтобы такимъ образомъ расположить въ свою пользу избирательныя коллегіи.

— Королевскимъ постановленіемъ назначены консулы: въ Палермо, Данцигъ, Триестъ, Дублинъ, Корунью, Сантандеръ, Санъ-Себастьянъ, Гибралтаръ, Пальму (на Балеарскіхъ островахъ) и въ Картагену.

— Въ альжирскихъ журналахъ, отъ 17 Марта представляютъ положеніе дѣлъ въ провинціи Титтери весьма удовлетворительнымъ. Большое племя Уладъ-Наилъ внесло подати за весь 1844 годъ сполна. Чиновники отправленные, въ сопровожденіи спаговъ, въ южную часть провинціи, воротились въ началѣ сего мѣсяца, такъ какъ присутствіе ихъ тамъ оказалось ненужнымъ. Несогласія возникшія въ племени Адау-

французскаго оказалъ, что привозъ corazъ сѣ увеличивается, а вывозъ уменьшается, такъ, что въ ciągu пяти лѣтъ послѣднихъ, przewyżka na korzyść przywozu wynosi 202 miliony. Далѣй uskarżał się także, iż corazъ mniej французскіе okręty używane bywają do przewozu towarów; за причынę zaś tego podawał korzyści, udzielone okrętomъ angielskimъ i amerykańskimъ. W końcu potępiał układy handlowe, zawarte ze Stanami Zjednoczonymi, z Anglią, Belgią i Sardynią, jako zapewniające tymъ krajomъ zyski ze szkodą Francji. Po P. de Rumilly wstąpił na mównicę P. Lestibudois, który przypisywał wzrostъ przywozu a zmniejszanie się wywozu, brakowi opieki dla produktówъ i wyrobówъ krajowych, i który, zgadzającъ się na projektowane przezъ prawo zmiany cła, żądałъ jednakże zaprowadzenia surowszego systemu opiekuńczego. P. Drouis de Lhuis oświadczyłъ się stanowczo przeciwъ zdaniu komisji, aby zmniejszyć czasъ trwania traktatu z Sardynią, z latъ 6 na 3, i nie przedłużyć nadal konwencji handlowej z Belgią. Mówca utrzymywałъ, iż podobne odrzucanie układówъ, przynosi uszczerbekъ wpływowi Posłówъ, którzy je zawierali, i żądałъ, aby ministerstwo uczyniło z przyjęcia traktatu z Sardynią kwestyą gabinetową. Na wszystkie zarzuty przeciwъ polityce handlowej, odpowiedziałъ Ministerъ handlu, P. Cunin-Gridaine, wyjaśniającъ naprzódъ zasady wolności handlowej i systemu zakazowego, a następnie datami statystycznymi zbijającъ mniemanie o upadku handlu francuzkiego. Następnie wszczęły się długie rozprawy między P. Levasseurъ i Ministremъ marynarki, o stanie wywozu płodówъ na okrętachъ francuzkich; przyczemъ ostatni oświadczyłъ, że rządъ gorliwie popiera budowę portówъ w St. Malo, Nantes, Havre i Honfleur; że nadъ morzemъ Śródziemnymъ budują się także gmachy na użytekъ handlowy, i że na morzu Indyjskimъ, między wyspą Bourbonъ i Indiami Wschodnimi, w miejscu dla handlu najwłaściwszymъ, założone zostanąъ wielkie składy towarówъ. Na témъ ukończono ogólne rozprawy, a rozbiórъ pojedynczychъ artykułówъ odłożono do dnia następnego.

— Jedną ważną wiadomością zagraniczną, o której mówią w tutеjszy h towarzystwachъ, jest bliskie i już niewatpliwe zaślubienie się Królowej hiszpańskiej Izabelli z Hrabią Trapani. O ile ono będzie przyjemne dla Austrii i Pruss, to się okaże; gdyż jakъ się zdaje, Francya tylko jedna zyska przezъ to na wpływie, z resztą żadne inne mocarstwo. Anglia jakkolwiek może niechętnie patrzy na ten związekъ, rzeczą jednakъ jestъ pewną, że mu się opierać nie będzie, poprzestającъ na zabezpieczeniu swoichъ interesówъ handlowychъ w tymъ kraju, i na popularności w narodzie, jaką znowu corazъ bardziejъ zyskuje.

— O położeniu gabinetu krążą najróżnorodniejsze pogłoski. Kiedy bowiem mówią niektórzy, że między P. P. Guizotъ i Thiersъ nastąpiło zbliżenie, inni utrzymują, że Ministerъ, osłabiony na zdrowiu znajduje nader przykre i swoje położenie. Wielu deputowanychъ stroniectwa zachowawczego, obawiającъ się aby nie spadli na nowychъ wyborachъ, po rozwiązaniu Izby w jesieni, zamierzają przejść do szeregówъ opozycji i dla tego przyjaciele P. Guizotъ podają mu radę, aby korzystałъ z pierwszego trafnego porzoru i usunął się z honoremъ.

— Jeden zъ dziennikówъ utrzymuje dziś, że ministerstwo nie widzącъ innego środka utrzymania się przy sterze rządu, postanowiło rozwiązać Izby, ale pierwей jeszcze przedłożyć projektъ do prawa względemъ zamiany 5 procentowej renty, aby przezъ to zapewnić sobie przychylność w kollegiachъ wyborczychъ.

— Postanowieniemъ Królewskimъ mianowani zostali Konsulowie: w Palermo, Gdańsku, Tryeście, Dublinie, Koronie, Santander, San Sebastian, Gibraltarze, Palmie (na wyspachъ Balaarskich) i Kartagenie.

— Dzienniki Algierskie z dnia 17-go b. m. wystawiają stanъ prowincyi Tittery jako naderъ zaspokajający. Wielkie племя Uladъ-Nailъ zapłaciło zupełnie podatki za rokъ 1844. Władze Arabskie, wysłane podъ eskortą Spahówъ do części południowychъ, wróciły stamtądъ przy początku Marca z powodu, że ichъ obecność okazała się tamъ niepotrzebną. Nieporozumienia zaszły w племенiu Adaurasъ przytuleniłъ szybko Jenerałъ Marey. Kalifa Laghuatu, Achmedъ Benъ Salomъ

рась усмирены были немедленно генералом Марей. Дангуатского халифа Ахметъ-Бенъ-Салема ожидаютъ въ Медехъ къ 15 го Марта. Онъ ѣдетъ въ Альжиръ для поздравленія марина Бюжо съ возвращеніемъ изъ Франціи, и для объявленія ему лично о состояніи народонаселенія южной страны и о торговыхъ сношеніяхъ съ Сахарою.

Знатнѣйшіе арабскіе начальники въ окрестностяхъ города Бонъ въ Африкѣ, дали во время прошедшаго карнавала блистательный балъ въ честь Французовъ. 16-ть Шейковъ, или Кайдовъ принимали гостей, совершенно по европейскому обыкновению; они весьма въжались были съ дамами, которыя приглашены были для танцевъ, и особенно понравилась имъ мазурка, которую дамы танцевали съ Французами.

26 Марта.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ министръ внутреннихъ дѣлъ представилъ проектъ постановленія о назначеніи кредита въ 2,156,000 фр. на окончаніе и содержаніе публичныхъ зданій, какъ то: церкви въ Рулиѣ, замка въ Блуа и амфитеатра въ Арль. За симъ палата занялась коммерческими вопросами, именно — о торговой конвенціи съ Бельгіею; г-нъ Лестибудуа предложилъ поправку, дабы срокъ торговляго трактата съ Бельгіею была ограниченъ безусловно четырьмя годами, и устранена была возможность продолженія оного на дальнейшее время. Послѣ продолжительныхъ по сему поводу прений, не смотря на сопротивленіе Г. Гизо, поправка сіе почти единодушно приняли. Постановленіе сіе произведетъ немаловажное впечатленіе въ Бельгіи.

На сегодняшнемъ засѣданіи тойже палаты военный министръ предложилъ два проекта постановленій: первымъ требуетъ назначеніе кредита на вооруженіе парижскихъ укрѣпленій въ 17 милліоновъ франковъ, изъ коихъ только 2,500,000 франковъ имѣютъ быть внесены въ бюджетъ 1845 года; вторымъ, испрашивается назначеніе также 18 милліоновъ франковъ, на окончаніе укрѣпленій Дюнкерхена, Селсона, Лиона, Геллинсона, Седана, Тулузы и Сент-Этьенна, также на работы въ портовыхъ городкахъ Лоріанъ, Гавръ и Ганнебонъ. За тѣмъ г-нъ Ледру-Роландъ представилъ прашеніе работниковъ о постановленіи для нихъ правилъ; прашеніе сіе, составляющее толстую книгу въ листъ, и подписанное 41,000 чел., передано палатою въ комиссію прашеній. Потомъ палата продолжала разсматривать проектъ закона о пошаннахъ.

Маршалъ Султъ уведомилъ мѣра города Бордо, что въ окрестностяхъ оного будетъ въ текущемъ году лагерь и большія маневры, подъ предводительствомъ принца въ.

Говорятъ, что герцогъ Броли рѣшился быть председателемъ кабинета, если Королю будетъ угодно; однако же съ условіемъ, чтобы ему можно было оставить должность, послѣ будущихъ общихъ выборовъ.

Здѣсь получено телеграфическое извѣстіе, что конвенція касательно опредѣленія границъ между французскими владѣніями и мароккскимъ государствомъ, 18 с. м. утверждена генераломъ Деларю и Си-Гамидомъ, и что всѣ предложенныя Франціею условія были приняты. Си-Гамидъ объявилъ при семъ, что Императоръ повелѣлъ ему выступить противъ Абд-эль-Кадера.

28 Марта.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, прежде всего приступлено было къ назначенію, по жребію, членовъ въ отдѣленія. Потомъ палата, уволивъ въ отпускъ Г-г. Карно и Дюнена, занялась дѣльнѣйшими совѣщаніями по проекту закона относительно новаго таможеннаго тарифа. Сегодня палата занялась выборами председателей и секретарей отдѣленій, кои принадлежатъ теперь къ партіи консервативовъ.

Вопросъ о сахарѣ въ скоромъ времени опять поступитъ на разсмотрѣніе палаты. По официалнымъ свѣдѣніямъ, число свекло сахарныхъ заводовъ, до конца минувшаго Февраля мѣсяца, уменьшилось до 30, но зато производство на остальныхъ свеклосахарныхъ фабрикахъ усилилось 4,000,000 килограммовъ. Малыя сахарныя заведенія прекратили свои дѣйствія, зато на большихъ заводахъ начали выдѣлывать сахаръ въ большемъ противу прежняго количествѣ.

Проектъ на счетъ ассигнованія 17 милл. фр. требуемыхъ на вооруженіе парижскихъ укрѣпленій, нашелъ,

сподлеванъ былъ в Медехъ на 15 марта. Ѣдетъ онъ до Algiers, в celu powitania Marzalka Bageaud po powrocie z Francji, tudziez zlozenia mu ustnie sprawozdania o ludności południowej, a mianowicie o stosunkach handlowych z Sahara.

— Знакомішіе начельники Арабскы въ околицы miasta Bona w Afryce, dawali tego karnewala świetny bal dla Francuzow; 16 Szeikow czyli Kaidow przyjmowali gości, zupełnie na sposób europejski; szczególniej uprzejmymi okazywali się dla zaproszonych do tańca dam, i szczególniej podziwiali taniec mazurek, który też damy z Francuzami tańczyły.

Dnia 26 marca.

Na wczorajszymъ posiedzeniu Izby Deputowanych, Minister spraw wewnetrznychъ представилъ naprзодъ projekt do prawa, o udzielenie kredytu 2.156.000 fr. na ukończenie lub utrzymanie pomnikow publicznych, jakoto: kościola St. Quen w Rouen, zamku Blois, i amfiteatru w Arles. Następnie zajęto się kwestyą taryfy, a mianowicie konwencyą handlową z Belgią. P. Lestiboudis podał wnioszek, aby traktat handlowy z Belgią ograniczyć bezwarunkowo do lat czterech, i nie dozwoić odnowienia go po upływie tej epoki. Po długichъ z tego powodu rozprawach, i pomimo oporu P. Guizota, wnioszek ten prawie jednogłownie przyjęto. Uchwala ta sprawi zapewne nie małe wrażenie w Belgii.

Na posiedzeniu dzisiejszymъ тойже Izby, Minister wojny представилъ dwa projekta do prawa. W jednymъ żąda, na uzbrojenie obwarowañ Paryża, kredytu 17 milionów fr., z których tylko 2,500,000 fr. mają być wniesione na etat 1845 roku; w drugimъ wymaga również summy 18 milionów, na ukończenie obwarowañ Danbierki, Saisons, Lyons, Besançon, Sedan, Tulazy i St. Etienne, oraz na nadzwyczajne roboty w portachъ Lorient, Havre i Hennebont. Następnie P. Ledru Rollin przedstawił petycyę robotników, o zorganizowanie pracy, st nowiącą petycyę tom in-folio i opatrzoną 41 000 podpisami. Petycyя ta została oddana komisji prośb; poczemъ zajęto się datęj rozbioremъ prawa o cłachъ.

— Marszałekъ Soult zawiadomil Metę miasta Bordeaux że w tym roku rozłożony będzie oboz w jego okolicach, i że tamże odbydą się wielkie manewra pod dowództwemъ Xiążąt.

— Mówią, że Xiązę Broglie namysłil się stanąć na czele nowego gabinetu, skoro tego Krol zyczyl; jednakże pod warunkiem, iżby mógł opuścić urządowanie po przyszłychъ wyborachъ powszechnychъ.

— Nadeszła tu wiadomość telegraficzna, że konwencyя w przedmiocie rozgraniczenia posiadłości francuzkichъ od państwa Marokkanskiego, w d 18 m. b. m. przezъ Generala Delarue i Si-Hamida została podpisana, i że wszystkie podane przez Francyę warunki przyjęte zostały. Si-Hamida oświadczył przytém, że otrzymał już od Cesarza rozkazъ wyruszyć z wojskiemъ przeciwъ Abd-el-Kaderowi.

Dnia 28 marca.

Na wczorajszymъ posiedzeniu Izby Deputowanych, przystapiono naprзодъ do utworzenia biur, zwykłymъ sposobem, to jest przez losy. Następnie udzielila Izba urlopъ P. Carnot i Dupin. Poczemъ odbywały się dalsze obrady nad projektemъ do prawa względemъ nowej taryfy celowej. Dzisiaj Izba zajmowała się wyborami Prezesowъ i Sekretarzy biur, które tą razą wypadły na korzyść konserwatystowъ.

— Niebawemъ będzie znova przedłożona Izhomъ kwestyя o cukrze. Według ułożonego sprawozdania, przy końcu Lutego b. r. liczba cukrowni zmniejszyła się o 30, natomiast produkcyя burakowego cukru pomnożoną została o 4,000,000 kilogramowъ. Małe bowiem cukrownie upadły, wielkie zaś produkują znaczniejsze niż dawniej ilości.

— Projekt do prawa w przedmiocie 17 milionów, żądanychъ na uzbrojenie warowni Paryża, znalazł, jak to

какъ это можно было легко предвидѣть, многихъ противниковъ въ палатѣ депутатовъ. Къ прошенію объ отверженіи этого проекта, собираютъ теперь въ семи разныхъ мѣстахъ подписки.

— Консулъ Притчаръ, съ семействомъ своимъ прибылъ 13 Февраля въ Гваделуну, откуда, чрезъ Панамакскій перешеекъ, отправится онъ къ своему посту, на острова Мореплавателей.

29 Марта.

Палата перовъ, на сегодняшнемъ засѣданіи, послѣ преній, по предложенію Гр. Дарю, относительно предупрежденія злоупотребленій биржевыхъ спекуляцій акціями желѣзныхъ дорогъ, сдѣлала рѣшительный шагъ по сему предмету. Благородный Перъ требовалъ въ ономъ, чтобы акціи на желѣзные дороги могли быть не прежде обнародываемы и продаваемы на биржѣ какъ палаты утвердить самое сооруженіе желѣзныхъ дорогъ. Къ сему предложенію коммиссія присоветовала свое мнѣніе, по коему, акціи неутвержденныхъ еще палатами проектовъ сооруженія желѣзныхъ дорогъ, правда, могутъ быть, обнародываемы и продаваемы обществу ми акціонеровъ, но первоначальные пріобрѣтатели оныхъ не вправе продавать ихъ отъ своего лица другимъ. Палата перовъ отвергла оба эти проекта; за сѣмъ коммиссія предложила третій, чтобы всѣ сего рода акціи могли быть продаваемы, только законнымъ образомъ, то есть посредствомъ совершенія кунчей крѣпости у нотариуса, а не на биржѣ, по примѣру другихъ денежныхъ акцій. Проектъ сей вчера былъ принятъ палатою, которая при сѣмъ опредѣлила разные степени денежнаго штрафа, за несоблюденіе сего закона. Дальнѣйшія по сему предмету пренія отсрочены до слѣдующаго засѣданія.

— На вчерашнемъ засѣданіи, палата депутатовъ не приняла поправки г на Ланжуне. Онъ предлагалъ, чтобы со Шведскаго и Русскаго желѣза, привозимаго во Францію на выдѣлку стали, взимать не по 15 фр. со 100 килограммовъ, но по 1 фр., если желѣзо это будетъ привезено на французскихъ корабляхъ, и по 5, если на иностранныхъ. Что касается до новаго тарифа для машинъ, палата приняла его безъ преній. Тарифъ сей назначаетъ пошлины съ вѣса, а не съ цѣнности машинъ.

— Разсмотрѣніе торговаго трактата, заключеннаго съ Сардиніею, послѣдуетъ завтрашняго числа. Палата депутатовъ приметъ его непременно въ новомъ видѣ, гдѣ срокъ его сокращенъ съ 6 лѣтъ на 4.

— Г-нъ Повтуа, французскій посланникъ въ Швейцарію, прибылъ въ Парижъ.

— По извѣстіямъ, полученнымъ правительствомъ, встрѣча генерала Деларю съ полномочнымъ мароккскимъ, была чрезвычайно торжественна, и многочисленная свита Си-Гамида оказывала дружеское расположение. Извѣстіе о счастливомъ окончаніи дѣла о пограничной чертѣ, произвело, какъ кажется, благоприятное впечатлѣніе на тамошнихъ жителей. Совмѣстно съ Си-Гамидомъ будетъ дѣйствовать противъ Абд-эль-Кадера другой отдѣльный мароккскій корпусъ.

— Маршалъ Бюжо отправился съ своимъ семействомъ 25-го с. м. изъ Марсели въ Альжиръ.

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 24 Марта.

Лордъ Брумъ предложилъ въ палатѣ перовъ билль, чтобы по примѣру того, какъ это уже установлено законнымъ порядкомъ въ другихъ городахъ, и въ Сити Лондона дозволено было заниматься ремеслами или промышленностію всѣмъ не зависимо отъ пріобрѣтенія правъ гражданства или правила вписанія въ какой либо цѣхъ, но чтобы всякому предоставлено было право заниматься разнаго рода промысломъ безъ всякихъ ограниченій и препятствій.

— Въ журналѣ *Atlas* сообщаютъ, что коммиссары, назначенные для возобновленія переговоровъ объ осмотрѣ кораблей, приступили уже къ своимъ занятіямъ. Въмѣсто закона объ осмотрѣ судовъ предложили теперь проектъ, чтобы объ договаривающихся стороны содержали при африканскихъ берегахъ общіе морскіе посты, съ одинаковою силою, и чтобы сѣверо-американскіе Соединенные Штаты приглашены были для присоединенія къ нимъ. Въ *Atlas* спрашиваютъ: въ какомъ же положеніи теперь останутся Испанія, Португалія и Бразилія, неимѣющія на сихъ водахъ,

можно предвидѣть было, велиką личбуъ противниковъ. Прошба до Тзбы Deputowanych о odrzucenie rzeczonego projektu, złożona jest w siedmiu rozmaitychъ мѣстахъ до podpisu.

— Konsul Pritchard przybył z rodziną swoją do Gwadalupy 13 go lutego, skąd uda się między morzemъ Panama на swoją posadę do wyspъ Żeglarskich.

Dnia 29 marca.

Izba Parów на posiedzeniu dzisiejszymъ, po kilkunastu rozprawachъ, nad wnioskiemъ Hr. Daru, w celu zapobieżenia nadużyciomъ spekulacyi giełdowychъ на акцые kolei żelaznychъ, uczyniła krokъ stanowczy w tymъ względzie. Szlachetny Par żądał, aby акцые на kolejе żelazne nie pierwей mogły byдъ ogłaszane i sprzedawane на giełdzie, dopóki budowa samej kolei nie będzie uchwalona przez Izby. Obok tego wniosku, Kommissya podała od siebie inny, podługъ którego, акцые на nieupoważnioną jeszcze przez Izby budowę kolei żelaznychъ, mogą wprawdzie byдъ ogłaszane i sprzedawane przez towarzystwa акцыонaryuszów, ale pierwotni ichъ nabywcy nie mają prawa sprzedawać ichъ od siebie drugimъ, dopóki kolejъ rzeczywiście uchwaloną nie będzie. Izba Parów odrzuciła oba te wnioski; poczemъ Kommissya podała trzeci, aby wszelkie tego rodzaju акцые, mogły tylko byдъ sprzedawane drogą prawną, to jestъ przezъ aktъ sprzedaży przedъ notaryuszemъ, nie zaś на giełdzie, jako inne papiery. Wniosekъ ten zostałъ wczorajъ przyjęty przezъ Izbę, która też postanowiła różne stopnie kary pieniężnej, на przestępcychъ to prawo. Dalsze nadъ tymъ przedmiotemъ rozprawy odłożono do następnychъ posiedzeń.

— На wczorajszymъ posiedzeniu, Izba Deputowanychъ nie przyjęła podanej przezъ P. Lanjuinaisъ poprawki, według której, od żelaza Szwedzkiego i Rossyjskiego, wprowadzonego do Francji на fabrykacyą stali, miano opłacać за 100 kilogramówъ, nie 15 frank., jakъ to bywało dotychczasъ, ale 1 fr., jeżeli żelazo będzie sprowadzone на okrętachъ francuzkichъ, а 5 fr., jeżeli на cudzoziemskichъ. Co do nowej taryfy машинъ, Izba przyjęła ją bezъ oporu. Taryfa ta stanowić ето od wagi, w miejsce cła od wartości.

— Roztrząsanie zawartego z Sardynią traktatu handlowego ma dopiero jutro nastąpić. Izba Deputowanychъ przyjmie go zapewne w nowej formie, gdzie czasъ trwania jego zniżono z latъ sześciu на cztery.

— P. Pontois, Posel francuzki w Szwajcaryi, przybył do Paryża.

— Podługъ wiadomości przezъ rządъ otrzymanychъ, widzenie się Generala Delarue zъ pełnomocnikiemъ Marokkańskimъ, było nadzwyczajъ uroczyste, а liczny орszakъ Si-Hamida okazałъ naderъ przyjaźne usposobienie. Wiadomość о szczęśliwymъ zgodzeniu sporówъ granicznychъ, wywarła, jakъ się zdaje, bardzo pomysłny wpływъ wъ tamiecznychъ prowincjachъ. Równocześnie zъ S. Hamidemъ, ma działać przeciwъ Abd-el Kaderowi inny oddzielny корпусъ Marokkański.

— Marszałekъ Bugeaud odplynął 25 b. m. wieczoremъ, zъ swą rodziną i орszakiemъ, zъ Marsylii do Algieru.

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 21 марта.

Lordъ Broughamъ przedłożyłъ въ Izbie Parówъ билль, aby, jakъ to jużъ въ innychъ miastachъ правне nastąpiło, і w City Лондону, zajmowanie się rzemiosłami albo przemysłemъ, nie zależało odъ uzyskania prawa obywatelstwa lubъ odъ wpisania się do cechu, korporacyi і t. d., ale aby każdemu wolno было zarabkować bezъ żadnychъ przeszkódъ, we wszystkichъ gałęziachъ przemysłu, prawemъ dozwolonychъ.

— Według dziennika *Atlas*, Kommissarze, wyznaczeni do nowychъ układówъ względemъ права przeglądania okrętówъ, prace swoje jużъ rozpoczęli. Wъ miejsce rzeczonego prawa podano planъ, aby obie traktujące strony utrzymywały przy brzegachъ африkańskichъ wspólne stacye morskie, o równей sile, і aby St. ny-Zjednoczone wezwane т-żъ byly do przyłączenia do nichъ, ze swей strony, trzeciejъ podobnejże floty. *Atlas* czyni pytanie, jakie będzie naówczas położenie Hiszpanii, Brezylji і Portugalii, nieposiadającychъ żadnejъ floty на tychъ wodachъ, а które jednakъ równieżъ mogą domagać się zużyczenia права о przeglądaniu okrętówъ.

своихъ флотилій, и которыя равно могутъ требовать уничтоженія закона объ осмотрѣ кораблей.

— Въ *Morning Herald* сообщаютъ, что Гвельтморская, Санъ-Сальвадорская и Гондурская земли, недавно объявили себя въ пользу присоединенія своихъ областей къ союзу южной Америки, и отправили войска свои противъ Никарагуа, чтобы заставить страну сію дѣйствовать за одно съ ними.

— Супруга Маркиза Дугласа, дочь В. Герцогини Баденской Стефаніи, 12-го числа разрѣшилась отъ бремени сыномъ, который будетъ имѣть титулъ Ангусскаго графа.

— Г. Гай, сынъ покойнаго танжерскаго генеральнаго консула, займетъ постъ своего отца, при которомъ онъ былъ помощникомъ. Г. Гай изучалъ обычай и языкъ Мароккцевъ.

27 Марта.

Королева купила на островѣ Вайтѣ замокъ Осборнъ, гдѣ дѣти Ея Величества будутъ жить лѣтомъ.

— 24 го с. м., лордъ-меръ давалъ въ Монсѣнгаузѣ обычное пришествіе, по случаю праздника Пасхи, на коемъ находились, кромѣ членовъ дипломатическаго корпуса, альдерманы и председатели комитетовъ въ Сити. Лордъ-меръ провозгласилъ тостъ за здравіе дипломатическаго корпуса; Прусскій посланникъ г-нъ Бунсенъ отвѣчалъ на оный рѣчью, въ коей изъявилъ первоначально признательность за угощеніе дипломатическаго корпуса, потомъ объявилъ, что первенствующія державы желаютъ общаго міра, который можетъ служить ручательствомъ благоденствія Европы. Послѣ того провозглашены были тосты за здравіе министровъ и лорда мера. Пришествіе продолжалось долго, и окончилось великолѣпнымъ баломъ.

Г Е Р М А Н І Я.

Мюнхенъ, 20 Марта.

Король совершилъ сегодня, какъ обыкновенно водится, обрядъ омовенія ногъ 12 избраннымъ для сего старцамъ. Старѣйшему изъ нихъ было 105 лѣтъ отъ роду, а младшему 86.

— Король дозволилъ, чтобы въ Альтоттингѣ основанъ былъ домъ для нижнихъ военныхъ чиновъ всѣхъ германскихъ земель, управленіе коего имѣетъ быть предоставлено Редemptористамъ (Иезуитамъ). Въ слѣдующую осень имѣетъ послѣдовать открытіе сего заведенія.

Франкфуртъ на Майнѣ, 29 Марта.

Нашъ городъ и окрестности подверглись большому наводненію. Майнъ залилъ уже часть города; вода все еще увеличивается, она достигла уже необыкновенной высоты, именно 21 фута. Прибрежнымъ окрестностямъ угрожаетъ страшное опустошеніе. Говорятъ, многіе лишились жизни. Майнцъ, Оффенбахъ и Ганау залиты водою, а также шоссе въ Ганау и Таунусская желѣзная дорога. Большая часть почты не получена. Вода на Рейнѣ поднялась до 28 футовъ и потопила прибрежные города, преимущественно же Дюссельдорфъ; Кобленцъ и Эренбрейштейнъ.

Бременъ, 31 Марта.

Везерская плотина прорвана сегодня водою въ 6 часовъ утра; поднимавшаяся вода врывается въ отверстія и заливаетъ предмѣстія и окрестныя долины, увлекая за собою дома, дрова и разныя другія предмѣты. Въ 10 часовъ утра на Форштатѣ разрушено было 12 домовъ; потомъ говорили еще о 33 домахъ. Число погибшихъ людей еще неизвѣстно; власти заняты теперь спасеніемъ несчастныхъ, находящихся на крышахъ. Глубина Везера подлѣ моста доходитъ до 15 футовъ.

Вел. Герцог. Баденское.

Постановленіемъ 14-го Марта, введенъ въ Вел. Герцогствѣ орденъ Сестеръ милосердія.

И Т А Л І Я.

Римъ, 18 Марта.

Въ здѣшнюю столицу прибыли: Король и Королева Неаполитанскіе, вдовствующая Королева, принцъ Францискъ, графъ Трапани, и принцъ Карлъ, графъ Аквилскій, съ супругою своею принцессою Бразильскою.

— *Morning-Herald* donosi, że kraje Guatamala, San Salvador i Honduras oświadczyły się niedawno za przyłączeniem się do konfederacji południowej Ameryki, i wystawiły swe wojska przeciw Nikaragua, aby przymusić kraj ten do wspólnego w tymże celu działania.

— Małżonka Margr. Douglas, córka W. Xiężej Badenkiej Stefanii, powiła d. 12 syna, który będzie miał tytuł Hrabiego Angus.

— P. Hay, syn zmarłego Konsula jeneralnego w Tangerze, otrzymał posadę ojca, którego był pomocnikiem. P. Hay obeznany jest gruntownie w językiem i obyczajami Marokkanów.

Dnia 27 marca.

Królowa kupiła zamek Osborne na wyspie Wight, gdzie odtąd jej dzieci piękną porę roku przepędzać będą.

— Dnia 24 b. m., Lord Mer dawał w Mansionhouse zwykłą biesiadę wielkoczną, na której, oprócz zaproszonych członków Ciąła Dyplomatycznego, znajdowali się aldermanowie i przełożeni komitetów City. Lord-Mer wniósł toast za zdrowie Ciąła Dyplomatycznego, na który P. Bunsen, Poseł pruski, odpowiedział stosowną mową, dziękując naprzód za serdeczne Ciąła Dyplomatycznego przyjęcie, a następnie oświadczając, że wszystkie wielkie mocarstwa pragną usilnie utrzymania powszechnego pokoju, będącego rękocią pomyślności całej Europy. Następnie spełniono inne toasty, a mianowicie: za zdrowie Ministrów i Lorda-Mera. Biesiada trwała długo i zakończyła się świetnym balem.

Н І Е М С У.

Monachium, 20 marca.

Król dopełnił dziś, jak zwykle co rok, obrzędu umywania nóg i nakarmienia 12 wybranych do tego starców. Najstarszy z nich miał lat 105, najmłodszy 86.

— Król Jego Mość zezwolił, aby w Altotting urządzony był dom misyjny dla żołnierzy, ze wszystkich krajów niemieckich, a którego kierunek ma być powierzony Redemptorystom (Jezuitom). Na przyszłą jesień ma już nastąpić otwarcie tego instytutu.

Frankfurt nad Menem, 29 marca.

Wylew wody w naszym mieście i okolicy jest wielki. Men zalał już część miasta i codziennie przybiera; doszedł już ogromnej wysokości 21 stóp. Nadbrzeżnym okolicom strasznie grozi zniszczenie. Słychać, że nie mało ludzi potonęło. Moguncya, Offenbach i Hanau, zalane są wodą, również jak szosse do Hanau i Taunuska kolej żelazna. Większa część poczt nie nadeszła. Ren wezbrał także do wysokości 26 stóp i zalał nadbrzeżne miasta, a mianowicie Düsseldorf, Koblenca i Ehrenbreitstein.

Bremen, 31 marca.

Tama Wezery rozwalila się dzisiaj o godz. 6 z rana. Wezbrana rzeka wdziera się przez rozpadlinę i zalewa przedmieścia i okoliczne niziny, unosząc domy, drzewa i różne przedmioty. Do godz. 10 ej rano, zburzonych było na przedmieściu 12 domów; później mówiono o 33. Ile ludzi zginęło, jeszcze nie wiadomo; władze zajmują się gorliwie w tej chwili ratowaniem schronionych na dachach. Wezera przy moście ma 15 stóp wysokości.

W. X. Badeńskie.

Wprowadzenie Sioster Miłosiernych do W. Xięstwa zostało uchwalone d. 14 marca r. b.

W Ł О С Н У.

Rzym, 18 marca.

Do tutejszej stolicy przybyli: Król i Królowa Neapolitańscy, Królowa matka, Xiądz Franciszek, Hrabia Trapani i Xiądz Karol, Hrabia Aquila, z swą małżonką, Xiężną Januاریą Brezyljską.

— Г-нъ Кастильо и Айенса прибыли сюда третьего дня из Мадрида, и уже вчера посетили кардинала Ламбрускини.

— Кардинал Капачани, вчера пораженъ был апоплексическим ударомъ, и теперь опасно боленъ.

— Уже четвертый день стоитъ здѣсь весенняя погода; термометръ Реомюра показываетъ отъ 16 до 18 градусовъ тепла.

— Вчера началась публичная продажа картинной галлерей, оставшейся послѣ покойнаго кардинала Феша. Въ числѣ проданныхъ картинъ, пейзажъ Гобемма купленъ въ Парижъ за 8,100 скуди.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Съ пакетботомъ *Indiana* получены въ Ливерпуль изъ Нью-Йорка донесенія, простирающіяся по 1-е Марта. Въ числѣ сихъ донесеній получено неожиданное извѣстие, объ утвержденіи тамошнимъ сенатомъ билля, о присоединеніи Техаса къ Штатамъ, большинствомъ 27 голосовъ, противъ 26.

— По частнымъ письмамъ изъ Мексикки, полученнымъ въ Соединенныхъ Штатахъ, Мексиканское правительство рѣшило, тотчасъ по полученіи извѣстия о принятіи билля относительно присоединенія Техаса, объявить войну Соединеннымъ Штатамъ и выдать патенты корсарамъ. Говорятъ, что это очень обрадовало Мексиканцевъ, и что всѣ партіи тотчасъ оказываютъ сопротивление Соединеннымъ Штатамъ.

Мексика.

Въ Лондонѣ 19-го Марта получены, чрезъ Нью-Йоркъ, изъ Вера-Крусъ извѣстія, простирающіяся по 4 Января. Сантана отведенъ подъ сильнымъ конвоемъ изъ Перотскаго замка, въ Мексикку, гдѣ будетъ преданъ суду общаго собранія палаты. Его обвиняютъ не въ государственной изменѣ, а только въ преступленіи по службѣ, въ званіи начальника войскъ и президента. По распоряженію правительства подвергнуты также военному суду всѣ офицеры, кои, послѣ объявленія генерала Герера временнымъ президентомъ, оселись при Сантанѣ. Офицеры сіи заключены уже изъ списковъ. Все движимое имущество Сантаны, находившееся въ домѣ его Манго-де-Кларо конфисковано и перевезено въ Вера-Крусъ, гдѣ будетъ продано съ аукціона. Въ Мексикѣ, при отходѣ почты 13 Января, было спокойно; мѣстное начальство торжественно обнародовало снятіе осажденнаго положенія. Во время отхода пакетбота изъ Вера-Крусъ, въ тамошней гавани стояло 15 военныхъ кораблей, въ числѣ коихъ были два пархода, одинъ французскій бригъ и одинъ англійскій фрегатъ.

Остѣ-Индія.

Въ Остѣ-Индскихъ журналахъ пишутъ, что дѣла въ Пеннабѣ не изменились. Генералъ-губернаторъ сосредоточиваетъ свои силы на сѣверо-западной границѣ, и потому все предвѣщаетъ, что въ непродолжительномъ времени начнется сильная интервенція по вопросу Пеннаба.

— Возмущенія въ Пеннабѣ окончились, и спокойствіе водворяется; принцъ Вальдемаръ Прусскій, приглашенный Катмадомъ, путешествуетъ по сему краю, въ сопровожденіи нѣсколькихъ Пеннабскихъ начальниковъ.

— По извѣстіямъ изъ Кантона, 25-го Ноября въ Китаѣ произошла перемѣна министерства, и неблагоприятствующая Англичанамъ партія получила перевѣсъ. Утверждаютъ, что Мандаринъ Ки-Нинъ, заключившій трактаты съ Англіею, Франціею и Сѣверо-Американскими Соединенными Штатами, человекъ государственный, дальновидный и благонамѣренный, удаленъ отъ должности и пониженъ двумя чинами.

— Р. Кастильа и Айенса прибыли изъ Мадрида въ Мадридъ уже вчера посетили кардинала Ламбрускини.

— Кардинал Капачани боленъ вчера апоплексическимъ ударомъ, и теперь опасно боленъ.

— Уже четвертый день стоитъ здѣсь весенняя погода; термометръ Реомюра показываетъ отъ 16 до 18-стоп. Реаум.

— Вчера началась публичная продажа картинной галлерей кардинала Феша. Между прочимъ, продано въ Парижъ пейзажъ Гобемма за 8,100 скудовъ.

ШТАТЫ-ЗЪЕДНОЧЕННЫЕ АМЕРЫКИ ПѢВНОЧНЫЕ.

Степъ почтовый *Indiana* привіозилъ до Liverpool вѣдомости изъ New-York, доходяще до дня 5-го марта, а между темъ, неожиданная вѣсть о принятіи въ Сенатѣ Штатовъ-Зѣдоченныхъ билля о волеіеніи до Униі Республіки Texas, большинствомъ 27 гласовъ противъ 26.

— Według listów prywatnych z Meksyku, nadeszłych do Stanów Zjednoczonych, rząd meksykański postanowił, zaraz po nadejściu wiadomości o przyjęciu bilii wzięciem przyłączenia Texas, wypowiedzieć wojnę Stanom Zjednoczonym i wydać listy korsarskie. Wielki zapal ma stanąć w tej sprawie, i wszystkie stronnictwa gotowe są stawieć opór Stanom Zjednoczonym.

Мексика.

Do Londynu nadeszły 19-go Marca, przez New-York, wiadomości z Veracruz, datowane 4-go stycznia. Santana został pod silną strażą odprowadzony z zamku Perote do Meksyku, gdzie będzie sądzony przez połączone Izby. Niema on być oskarżony o zdradę główną, lecz tylko o złe sprawowanie urzędu dowódcy i prezydenta. Rząd postanowił także stawić przed sąd wojenny wszystkich oficerów, którzy, po ogłoszeniu generała Herrera tymczasowym Prezydentem, pozostali posłuszni rozkazom Santany. Oficerowie ci już zostali pozabawieni swych stopni. Wszystkie ruchomości Santany przeniesiono z jego mieszkania Manho de Claro do Veracruz, gdzie będą publicznie sprzedane na korzyść skarbu. W Meksyku, przy odejściu ostatnich wiadomości z dnia 13-go stycznia, panowała spokojność, a władze, przy wystrzałach dział, ogłosiły zniesienie stanu oblężenia. Kiedy pocztowy statek opuszczał Veracruz, stało w tamtejszej przystani 15 okrętów wojennych, między którymi dwa parostalki, jeden bryg francuzki, i jedna fregata angielska.

Индія-Восходная.

Довидаujemy się z dzienników Indyjskich, że sprawy Penszabu w niczem się nie zmieniły. Gubernator generalny zgromadza swoje siły nad północno-zachodnią granicą; wszystko zatem wróży, że niebawem rozpocznie się silną interwencją w sprawie Penszabu.

— Zaburzenia w Nepalu już się zakończyły; wraca spokojność, a książę Waldemar Pruski, zaproszony od khatmandu, spokojnie objędzia kraj ten, mając w swym orszaku kilku naczelników Nepalskich.

— Według wiadomości z Kantonu w Chinach po 25 listopada, zaszła zmiana w ministerstwie Chińskiem i партія nieprzyjazna Anglikom przemogła. Zapewniają, że Mandarynъ Ki Yng, który zawarł traktaty z Anglią, Франціą i Stanami Zjednoczonymi, człowiek Stanu rozumny i pełen dobrych chęci, został złożony z urzędu i zniżony o dwa stopnie.